

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 679
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 16 juli 2020

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Rechtspositie minderjarigen - Onderzoek

De beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2019-2024 vermeldt het volgende: "Op basis van het lopende wetenschappelijke onderzoek naar de rechtspositie van minderjarigen in gesloten en beveiligende settings nemen we de nodige regelgevende maatregelen om deze rechtspositie legistiek en afdwingbaar te verankeren. We voorzien in de nodige ondersteuning van de private partners om de rechtspositie effectief in de praktijk te brengen."

Tijdens de bespreking van de beleidsnota in november 2019 werd aangekondigd dat de resultaten van het onderzoek omtrent de rechtspositie van jongeren in gesloten opvang worden verwacht in 2020.

1. Kan de minister meer toelichting geven over dit onderzoek? Door wie werd het gevoerd? Welke onderzoeksvragen werden gesteld?
2. Is het onderzoek al afgerond? Zo ja, wat zijn de belangrijkste conclusies? Welke maatregelen koppelt de minister daaraan? Zo niet, wanneer kunnen dan de resultaten verwacht worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 679 van 16 juli 2020

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Het juridisch onderzoek "Gesloten opvang van minderjarigen in Vlaanderen: een rechtspositieregeling" wordt uitgevoerd door het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (promotoren: prof. dr. Johan Put, dr. Tim Opgenhaffen en prof. dr. Stefaan Pleysier). Een kortlopend vervolgonderzoek, uitgevoerd door dezelfde equipe, voert in het najaar van 2020 analoog onderzoek uit naar de rechtspositie van jongeren in de forensische kinder- en jeugdpsychiatrie (for-k's).

Het opzet van het onderzoek is een toetsing doorvoeren van de actuele rechtspositieregeling aan het internationale mensen- en kinderrechterlijke kader, om van daaruit aanvullingen en aanpassingen aan de regelgeving te suggereren. Hierbij wordt, ter inspiratie, gekeken naar de (vandaag reeds bestaande) regelingen in Nederland en de Franse Gemeenschap. Ook de rechten/bevoegdheden en de verplichtingen van de instellingen die de gesloten opvang aanbieden worden belicht.

De settings 'gesloten opvang' die onderzocht worden in het onderzoek zijn beveiligend verblijf, gemeenschapsinstellingen, Vlaams detentiecentrum, voorzieningen voor GES+, en bijkomend de for-k's.

De onderzoeksvragen luiden:

- Wat is het (relevante) internationale mensen- en kinderrechterlijke kader inzake de interne rechtspositie van minderjarigen in gesloten opvang?
 - Wat is de actuele interne rechtspositieregeling van minderjarigen in gesloten opvang in Vlaanderen?
 - In welke mate is de actuele interne rechtspositieregeling van minderjarigen in gesloten opvang in Vlaanderen in overeenstemming met het internationale mensen- en kinderrechterlijke kader, of behoeft deze aanpassing of aanvulling?
 - Welke inspiratie kunnen de regelingen in Nederland en in de Franse Gemeenschap bieden voor de verdere uitwerking van de interne rechtspositie van minderjarigen in gesloten opvang?
 - Welke aanvullingen zijn nodig t.o.v. het Decreet rechtspositie minderjarige, t.a.v. jongeren in gesloten opvang?
 - In welke mate moet, wat de interne rechtspositie betreft, een onderscheid worden gemaakt tussen de diverse vormen van gesloten opvang?
 - Op welke manieren kunnen de noodzakelijke aanvullingen op het Decreet rechtspositie minderjarige vorm krijgen (decreetale regeling; interne documenten; tussenkomst jeugdrechter ...)?
2. Het eerste (leeuwen)deel van het onderzoek wordt afgerond na de zomer en wordt dan normaliter ook vrijgegeven. Het vervolgonderzoek over de for-k's wordt in het najaar van 2020 uitgevoerd en opgeleverd in januari 2021.

Het onderzoek zal de elementen blootleggen die bijkomend geregeld moeten worden in een rechtspositieregeling binnen gesloten settings. Op die manier wordt niet alleen rechtszekerheid aan de jongeren verschaft maar wordt ook aan de instellingen en voorzieningen een duidelijk werkingskader geboden. Het onderzoek zal ook suggesties aanleveren hoe een dergelijke rechtspositieregeling best vorm krijgt.

Binnen het agentschap Opgroeien volgt een projectgroep het onderzoek nu al nauw op en zal - na afronding ervan in 2021 - voorstellen formuleren over hoe een rechtspositieregeling geïmplementeerd kan worden (aanvulling van het decreet rechtspositie van de minderjarigen, erkenningsnormen, aanpassing van de huisregels van de gemeenschapsinstellingen,...), dit in overleg met alle stakeholders waaronder koepels, magistratuur, advocatuur, jongeren en ouders.